

*Istuntoasiakirja*

25.2.2014

B7-0188/2014 }
B7-0189/2014 }
B7-0190/2014 }
B7-0191/2014 }
B7-0192/2014 } RC1

YHTEINEN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

työjärjestyksen 110 artiklan 2 ja 4 kohdan mukaisesti

joka korvaa seuraavat poliittisten ryhmien jättämät päätöslauselmaesitykset:

ALDE (B7-0188/2014)
ECR (B7-0189/2014)
S&D (B7-0190/2014)
PPE (B7-0191/2014)
Verts/ALE (B7-0192/2014)

Irakin tilanteesta
(2014/2565(RSP))

**José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Elmar Brok, Mairead McGuinness,
Cristian Dan Preda, Ria Oomen-Ruijten, Tunne Kelam,
Francisco José Millán Mon, György Schöpflin, Bernd Posselt,
Krzysztof Lisek, Alf Svensson, Esther de Lange, Roberta Angelilli,
Sari Essayah, Alejo Vidal-Quadras, Dubravka Šuica, Elena Băsescu,
Davor Ivo Stier, Arnaud Danjean, Tokia Saïfi, Filip Kaczmarek,
Salvador Sedó i Alabart**
PPE-ryhmän puolesta
Pino Arlacchi, Véronique De Keyser, Ana Gomes, Silvia Costa, Libor Rouček
S&D-ryhmän puolesta
Jelko Kacin, Marietje Schaake, Ramon Tremosa i Balcells, Louis Michel,

RC\1021117FI.doc

PE529.541v01-00 }
PE529.542v01-00 }
PE529.544v01-00 }
PE529.545v01-00 }
PE529.547v01-00 } RC1

Izaskun Bilbao Barandica, Hannu Takkula

ALDE-ryhmän puolesta

Tarja Cronberg

Verts/ALE-ryhmän puolesta

Charles Tannock, Struan Stevenson

ECR-ryhmän puolesta

RC\1021117FI.doc

PE529.541v01-00 }
PE529.542v01-00 }
PE529.544v01-00 }
PE529.545v01-00 }
PE529.547v01-00 } RC1

Euroopan parlamentin päätöslauselma Iranin tilanteesta (2014/2565(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Irakista ja erityisesti 10. lokakuuta 2013 antamansa päätöslauselman viimeaikaisesta väkivallasta Irakissa¹,
 - ottaa huomioon Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Irakin tasavallan välisen kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen ja 17. tammikuuta 2013 antamansa päätöslauselman EU:n ja Irakin välisestä kumppanuus- ja yhteistyösopimuksesta 2,
 - ottaa huomioon komission yhteisen strategia-asiakirjan Irakista (2011–2013),
 - ottaa huomioon ulkoasiainneuvoston päätelmät Irakista ja erityisesti 10. helmikuuta 2014 annetut päätelmät,
 - ottaa huomioon komission varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan Catherine Ashtonin julkilausumat Irakista ja erityisesti 5. helmikuuta 2014, 16. tammikuuta 2014 sekä 18. joulukuuta 2013 ja 5. syyskuuta 2013 annetut julkilausumat,
 - ottaa huomioon varapuheenjohtajan / korkean edustajan tiedottajan 28. joulukuuta 2013 antaman julkilausuman Hurriyan pakolaisleirin asukkaiden tappamisesta,
 - ottaa huomioon Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston puheenjohtajan 10. tammikuuta 2014 antaman julkilausuman Irakista,
 - ottaa huomioon vuonna 1948 annetun ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen,
 - ottaa huomioon vuonna 1966 tehdyn kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen, jonka sopimuspuolena Irak on,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 110 artiklan 2 ja 4 kohdan,
- A. katsoo, että Irakilla on vieläkin vakavia poliittisia, turvallisuutta koskevia ja sosiaalis-taloudellisia haasteita ja että maan poliittinen kenttä on äärimmäisen pirstaleinen ja sen rasitteena ovat väkivalta ja eri ryhmittymien väliset erimielisyydet, mikä vahingoittaa vakavasti Irakin kansan oikeutettuja pyrkimyksiä rauhaan, vaurauteen ja aitoon demokratiakehitykseen; ottaa huomioon, että Irakia koettelee vakavin väkivallan aalto sitten vuoden 2008;

¹ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2013)0424.

² Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2013)0022.

- B. ottaa huomioon, että YK:n Irakissa toimivan avustusoperaation (UNAMI) 1. helmikuuta 2014 julkaisemien, uhrien lukumäärää koskevien tietojen mukaan terroriteoissa ja väkivaltaisuuksissa kuoli tammikuussa 2014 yhteensä 733 ja haavoittui 1 229 irakilaisista; huomauttaa, että tammikuuta 2014 koskeviin lukuihin ei sisälly Anbarin maakunnassa parhaillaan käytävien taistelujen uhreja, sillä tietojen todentamisessa ja kuolleiden tai haavoittuneiden tilanteen selvittämisessä on ongelmia;
- C. ottaa huomioon, että Syyriassa käynnissä oleva sisällissota on pahentanut Irakin tilannetta; ottaa huomioon, että sota on leviämässä Irakiin, koska taistelijat, varsinkin Islamic State of Iraq and the Levant -ryhmä (ISIL), laajentavat toimiaan Irakin alueelle;
- D. ottaa huomioon, että YK:n turvallisuusneuvosto tuomitsi 10. tammikuuta 2014 ISIL-ryhmän irakilaisia vastaan tekemät iskut yrityksenä horjuttaa maan ja alueen vakautta;
- E. ottaa huomioon, että pääministeri Nuri al-Malikin hallitus ei ole puuttunut sunnivähemmistön huolenaiheisiin; toteaa, että oikeudenmukaisuutta ja vastuullisuutta koskevan lain mukainen politiikka, jolla pyritään pääsemään eroon Baath-puolueesta, on johtanut pääasiassa sunnivirkamiesten erottamiseen, mikä on voimistanut käsitystä siitä, että hallitus suosii tiettyjä ryhmittymiä ja syrjii toisia; toteaa, että erityisesti se, että hallitus tuhosi 30. joulukuuta 2013 Ramadissa vuoden olleen sunnien mielenosoitusleirin, ennakoi väkivaltaista yhteenottoa Anbarin maakunnassa; toteaa, että tämän johdosta hallituksen joukot ja ISIL-ryhmän taistelijat ovat sotineet toisiaan vastaan Fallujahissa ja muissa Anbarin maakunnan kaupungeissa joulukuusta 2013 lähtien;
- F. ottaa huomioon, että 13. helmikuuta 2014 yli 63 000 Anbarin maakunnan taisteluja paennutta perhettä (YK:n laskelmien mukaan yli 370 000 ihmistä) oli rekisteröity maan sisäisiksi pakolaisiksi; toteaa, että monet ovat paenneet maan muihin osiin, kuten Karbalan, Bagdadin ja Erbilin maakuntiin, ja että toiset ovat hakeneet suojaa Anbarin maakunnan laidalla sijaitsevista yhteisöistä tai eivät ole päässeet taisteluja pakoon; huomauttaa, että kyseisten henkilöiden tilanne on epävarma, sillä ruoka- ja juomavesivarastot ovat hupenemassa, hygieniaolet ovat kehnot ja mahdollisuudet saada terveydenhuoltopalveluja ovat vähäiset;
- G. toteaa, että kaikkialla Irakissa jatkuvat tappavat pommi-iskut, kuten Irakin ulkoministeriöön 5. helmikuuta 2014 tehty isku, jotka kohdistuvat pääasiassa šiiojen asuinalueisiin, ja että lukuisten vankien pakeneminen vankiloista on lisännyt taistelijoiden määrää kapinallisten ääriryhmien riveissä;
- H. toteaa, että ainakin 35 kuoli ja kymmeniä haavoittui 25. joulukuuta 2013 Bagdadin kristittyjen alueilla tehdyissä pommi-iskuissa; ottaa huomioon, että arvioiden mukaan vähintään puolet Irakin kristityistä on lähtenyt maasta vuoden 2003 jälkeen;

- I. toteaa, että Irakin ulkoministeriöön Bagdadissa tehtiin isku 5. helmikuuta 2014 ja että Irakin edustajien neuvoston puhemiehen Osama al-Nujaifin saattuetta vastaan hyökättiin Mosulin kaupungissa Ninawan maakunnassa 10. helmikuuta 2014;
- J. toteaa, että Irakin liittohallituksen ja Kurdistanin aluehallinnon välillä on edelleen erimielisyyttä siitä, miten Irakin mineraalivarojen käyttö jaetaan, ja ottaa huomioon, että uuden öljyputken odotetaan kuljettavan kuukausittain 2 miljoonaa barrelia öljyä Kurdistanista Turkkiin ja että keskushallitus valmistelee oikeustoimia maakuntaa vastaan;
- K. ottaa huomioon, että vakavat sosiaaliset ja taloudelliset ongelmat (laajalle levinnyt köyhyys, korkea työttömyysaste, talouden taantuma, ympäristön pilaantuminen ja julkisten peruspalvelujen puuttuminen) vaivaavat edelleen suurta osaa väestöstä;
- L. toteaa, että väkivalta ja vahingonteot ovat haitanneet yrityksiä elvyttää taloutta, joka on romahtanut vuosikymmeniä kestäneiden konfliktien ja pakotteiden takia; toteaa, että Irakilla on maailman kolmanneksi suurimmat raakaöljyvarannot, mutta hyökkäykset, korruptio ja salakuljetus ovat lamauttaneet viennin; ottaa huomioon, että maan yhteiskunnalliset rakenteet ovat järkkyneet vakavasti ja aiemmin vallinnut naisten tasa-arvo on heikentynyt;
- M. toteaa, että niin viranomaiset kuin ääriryhmätkin ovat toistuvasti ja yhä suuremmassa määrin hyökänneet lehdistön ja tiedotusvälineiden vapautta vastaan; huomauttaa, että toimittajia ja tiedotusvälineitä vastaan on hyökätty tai niitä on sensuroitu ja että Toimittajat ilman rajoja -järjestön mukaan Anbarin maakunnan tilanne on uutisointikiellossa; toteaa, että Freedom House -järjestön vuotta 2014 koskevan Freedom in the World -raportin mukaan Irak ei ole vapaa;
- N. ottaa huomioon, että Irakin perustuslaissa taataan kaikkien kansalaisten yhdenvertaisuus lain edessä sekä eri kansallisuusryhmien hallinnolliset ja poliittiset oikeuden sekä oikeus kulttuuriin ja koulutukseen;
- O. ottaa huomioon, että EU:n ja Irakin välisessä kumppanuus- ja yhteistyösopimuksessa ja erityisesti sen ihmisoikeuslausekkeessa korostetaan, että EU:n ja Irakin poliittisessa vuoropuhelussa olisi keskityttävä ihmisoikeuksiin ja demokraattisten instituutioiden vahvistamiseen;
- P. ottaa huomioon, että marraskuussa 2013 Irakin vaalilakiin tehtiin muutoksia, joilla valmistellaan parlamenttivaaleja, jotka on määrä pitää 30. huhtikuuta 2014;
- Q. huomauttaa, että EU on vahvistanut sitoutuneensa auttamaan Irakia demokratiaan siirtymisessä ja muistuttanut, että Irakin yhtenäisyys ja alueellinen koskemattomuus ovat keskeisiä tekijöitä turvallisen ja vauraan valtion rakentamisessa kaikille sen kansalaisille ja vakauden luomisessa koko alueelle;

- R. ottaa huomioon, että EU:n ja Irakin tasavallan välinen yhteistyöneuvosto piti ensimmäisen kokouksensa Brysselissä 20. tammikuuta 2014; toteaa, että maiden välisen kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen puitteissa kokoontuva yhteistyöneuvosto vahvisti kummankin osapuolen sitoutuneen lujittamaan suhteitaan edelleen; huomauttaa, että EU edistää jatkossakin yhteistyötä kaikilla keskinäisen edun mukaisilla aloilla ja tarjoaa kohdennettua apua yhteisesti sovituilta aloilla;
- S. ottaa huomioon, että Irakin viranomaiset käyttävät edelleen kuolemanrangaistusta; ottaa huomioon, että EU:n Bagdadin edustuston päälliköt allekirjoittivat lokakuussa 2013 kansainvälisenä kuolemanrangaistuksen vastaisena päivänä yhteisen lausuman, jossa he ilmaisivat syvän huolensa kuolemanrangaistuksen käyttämisestä Irakissa ja kehottivat Irakin hallitusta keskeyttämään kuolemantuomioiden täytäntöönpanon;
- T. ottaa huomioon, että Irakin aseistamiseksi on käynnissä massiivinen asevarustelu, johon kuuluu sotilaskaluston laajamittaista myyntiä;
1. tuomitsee jyrkästi äskettäiset terroriteot ja eri ryhmittymien välillä voimistuneen väkivallan, sillä vaarana on, että maa ajautuu taas eri ryhmittymien keskinäisiin kahnauksiin, jotka saattavat kärjistyä laajemmaksi ryhmittymien väliseksi konfliktiksi koko alueella; katsoo, että vaikka väkivalta noudattaa uskonnollisten ryhmittymien rajoja, sen syyt ovat pikemminkin poliittisia kuin uskonnollisia; ilmaisee surunvalittelunsa kuolleiden ja haavoittuneiden omaisille ja ystäville;
 2. tuomitsee ankarasti ISIL-ryhmän Anbarin maakunnassa tekemät iskut ja kannattaa YK:n turvallisuusneuvoston kehotusta, jossa se pyysi Irakin kansaa, myös maan heimoja, paikallisjohtajia ja Anbarin maakunnan turvallisuusjoukkoja, tekemään yhteistyötä väkivallan ja terrorin torjumiseksi; korostaa, että YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmissa 1267 (1999) ja 2083 (2012) vahvistettu aseidenvientikielto ja varojen jäädyttäminen koskevat ISIL-ryhmää, ja korostaa, että on tärkeää panna kyseiset toimenpiteet nopeasti ja tehokkaasti täytäntöön;
 3. on syvästi huolissaan Anbarin maakunnan tapahtumista ja konfliktialueilta pakenevien maan sisäisten pakolaisten suuresta määrästä; kehottaa varmistamaan humanitaarisen avun perillepääsyn Fallujahiin; kehottaa Irakin hallitusta noudattamaan velvollisuuttaan suojella siviiliväestöä Fallujahissa ja muualla; kannustaa Irakin hallitusta jatkamaan yhteistyötä UNAMIn ja humanitaaristen järjestöjen kanssa, jotta alueelle voidaan toimittaa humanitaarista hätäapua; on tyytyväinen YK:n pyrkimykseen tarjota apua Anbarin maakunnan taisteluista kärsiville, vaikka heikentynyt turvallisuustilanne ja taistelujen jatkuminen maakunnassa aiheuttavatkin haasteita;
 4. kehottaa Euroopan ulkosuhdehallintoa (EUH) ja komissiota tukemaan kaikkia Irakin hallituksen ja UNAMIn pyrkimyksiä suojella siviiliväestöä Fallujahissa ja muualla, jotta loukkuun jääneet siviilit pääsevät poistumaan turvallisesti konfliktialueilta ja maan sisäiset pakolaiset voivat palata turvallisesti tilanteen salliessa;

5. kehottaa Irakin hallitusta käsittelemään pitkän aikavälin kysymyksiä, jotka ovat osaltaan myötävaikuttaneet maan epävakauteen, mukaan lukien sunnivähemmistön oikeudetet huolenaiheet, ja aloittamaan laajan kansallisen vuoropuhelun oikeudenmukaisuutta ja vastuullisuutta koskevan lain uudistamisesta, pidättymään tulenaroista eri ryhmittymiä koskevista lausunnoista ja toteuttamaan toimia kansallisen sovinnon saavuttamiseksi; ei hyväksy vaatimuksia perustaa Irakiin sunnilainen federatiivinen alue ratkaisuna nykyiseen konfliktiin, koska tämä todennäköisesti johtaisi eri ryhmittymien välien kiristymiseen ja väkivallan lisääntymiseen;
6. panee huolestuneena merkille Syyrian konfliktista johtuvan väkivallan leviämisen maan ulkopuolelle; kehottaa Irakin hallitusta tekemään kaikkensa pitääkseen Irakin erillään Syyrian sisällissodasta pidättymällä tukemasta mitään konfliktin osapuolta ja estämällä sekä sunnilaisia että šiialaisia taistelijoita tulemasta Syyriasta Irakiin ja lähtemästä Syyriaan;
7. on erittäin huolestunut siviiliväestöön, heikossa asemassa oleviin ryhmiin ja uskonnollisiin yhteisöihin kohdistuvien väkivaltaisuuksien jatkumisesta; kehottaa Irakin hallitusta ja kaikkia poliittisia johtajia ryhtymään tarvittaviin toimiin tarjotakseen turvaa ja suojaa kaikille irakilaisille, erityisesti riskialttiiden ryhmien jäsenille kuten naisille, toimittajille, nuorille, perusoikeusaktivisteille, ammattiyhdistysaktivisteille ja uskonnollisille yhteisöille, myös kristityille; kehottaa Irakin hallitusta varmistamaan, että turvallisuusjoukot noudattavat oikeusvaltioperiaatetta ja kansainvälisiä normeja;
8. tukee EU:n toimia Irakin auttamiseksi demokratian, ihmisoikeuksien, hyvän hallinnon ja oikeusvaltioperiaatteen edistämiseksi myös käyttäen hyväksi EUJUST LEX-IRAQ -operaatiosta – jonka mandaatti valitettavasti päättyi 31. joulukuuta 2013 – saatuja kokemuksia ja saavutuksia, sekä UNAMIn ja YK:n pääsihteerin erityisedustajan työtä niiden auttaessa Irakin hallitusta vahvistamaan demokraattisia instituutioitaan ja prosessejaan, edistämään oikeusvaltioperiaatetta, parantamaan alueellista vuoropuhelua ja peruspalvelujen tarjoamista ja varmistamaan ihmisoikeuksien suojelun; suhtautuu myönteisesti 22. tammikuuta 2014 käynnistettyyn valmiuksien kehittämistä koskevaan ohjelmaan, jonka EU rahoittaa ja YK:n projektipalvelutoimisto toteuttaa ja jolla tuetaan Irakin ihmisoikeustoimikuntaa sen toteuttaessa ihmisoikeuksien edistämiseen ja suojeluun liittyvää tehtäväänsä Irakissa;
9. suhtautuu myönteisesti 4. marraskuuta 2013 hyväksytyihin Irakin vaalilain muutoksiin, jotka ovat viitoittaneet tietä 30. huhtikuuta 2014 pidettäville parlamenttivaaleille; korostaa, että tulevat vaalit ovat erittäin tärkeät Irakin demokratiakehityksen jatkumiselle ja kehottaa kaikkia toimijoita varmistamaan, että ne ovat osallistavat, avoimet, uskottavat ja että ne järjestetään ajallaan; kehottaa EUH:ta auttamaan Irakin hallitusta mahdollisimman paljon käytännön valmisteluissa;

10. on syvästi huolissaan teloitusten suuresta määrästä Irakissa; kehottaa Irakin viranomaisia keskeyttämään kaikkien kuolemantuomioiden täytäntöönpanon; pitää oikeusjärjestelmän uudistusta ensisijaisen tärkeänä, jotta Irakin kansalaisten turvallisuuden tunne voidaan palauttaa, ja katsoo, että uudistuksen yhteydessä olisi tarkistettava terrorismin vastaista lakia, joka antaa huomattavasti heikomman suojan epäillyille ja pidätetyille kuin rikosprosessilaki, ja kehottaa lopettamaan erityisesti valtion turvallisuusjoukkoja koskevan rankaisemattomuuden;
11. kehottaa kaikkia valtiollisia ja valtiosta riippumattomia toimijoita kunnioittamaan lehdistön ja tiedotusvälineiden vapautta sekä suojelemaan toimittajia ja tiedotusvälineitä väkivallalta; toteaa, että vapaa lehdistö ja vapaat tiedotusvälineet ovat olennainen osa toimivaa demokratiaa, sillä ne tarjoavat kansalaisille tietoa ja viestintäkanavan;
12. kehottaa laatimaan EU:ta yhteisen kannan, jossa kannatetaan köyhdytettyä urania sisältävien ammusten käytön kieltämistä, tuetaan uhrien hoitamista, kemiallisten aseiden uhrit mukaan luettuina, ja kehoitetaan ryhtymään mahdollisiin toimiin saastuneiden alueiden puhdistamiseksi;
13. katsoo, että E3+3-ryhmän ja Iranin väliset viimeaikaiset keskustelut tarjoavat myös Irakille mahdollisuuden vakauttaa tilanne, mikäli kaikki naapurivallat lakkaavat puuttumasta Irakin sisäisiin asioihin;
14. tuomitsee jyrkästi Hurriyan pakolaisleiriin 26. joulukuuta 2013 tehdyn raketti-iskun, jossa useiden tietojen mukaan kuoli ja haavoittui useita leirin asukkaita; vaatii, että tähän säälimättömään iskuun johtaneet olosuhteet selvitetään; kehottaa Irakin viranomaisia kiristämään turvallisuustoimia leirin ympärillä, jotta sen asukkaita voidaan suojella uusilta väkivaltaisuuksilta; kehottaa Irakin hallitusta etsimään iskuun syyllistyneet ja saattamaan heidät vastuuseen teoistaan; panee merkille, että EU kehottaa kaikkia osapuolia helpottamaan YK:n pakolaisasiain päävaltuutetun työtä kaikkien Hurriyan pakolaisleirin asukkaiden sijoittamiseksi uudelleen pysyvään ja turvalliseen paikkaan Irakin ulkopuolelle mahdollisimman pian;
15. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, neuvostolle, komissiolle, ihmisoikeuksista vastaavalle EU:n erityisedustajalle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, Irakin hallitukselle ja edustajien neuvostolle, Kurdistanin aluehallinnolle, Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerille ja Yhdistyneiden kansakuntien ihmisoikeusneuvostolle.